

## CALIFICAT DETINUT POLITIC adică "BANDIT"

Primul pas care a urmat în noua postură a fost trecerea de la dreapta la stânga, din salonul 8 în salonul 6,

Schimbare s'a observat imediat. Prima constatare a fost în legătură cu fereastra care era pe jumătate și atmosfera mai încărcată, numărul "banditilor" era același cu al "reținutilor de la 8".

Trecerea în sistemul de exterminare al condamnaților s'a observat imediat. Oamenii care și ei erau în trecere de la o ocnă, la alta, erau și ei plecați pe drumul dezumanizării ce se citea pe fețele supte, trupurile mai scheletice, vaietele durerilor mai adânci (cu boli netratate de 4-5 ani), iar îmbrăcămintea zdrențuită și peticiată cu fel de fel de cârpe, în fel de fel de culori.

Auzeai povești cu deținuți din Suceava, Aiud, Cluj, Craiova, Pitești și cu ochii minții tîntă spre -CANAL-, cum o fi... pachet de câte Kg. o fi... și norma oare se poate face.. vom putea să ne refacem..? Intrebări ce ni le puneau de cum am intrat, crezând că poate cineva din noi vine de acolo, sau pe unde au fost, au auzit ceva despre aceasta "bună speranță"

Dar revenind la situația din celulă, era iadul pe pământ. Te sufocai. Intr'o noapte au făcut-o trei. Geamul închis și oblonit. Doi au fost salvați făcându-li-se o adiere cu batistele. Al treilea a fost scos pe pătură. Se numea Mănarul și fusese directorul închisorii din Ploiești, pe care legionarii nu-l uitau. După 2 ani de la arestare a fost scos pe pătură.

Numai prin moartea lui s'a obținut deschiderea ferestrei ca să intre aer toată ziua, dar parcă nici nu se cunoștea.

În tranzit a trecut venit de la Craiova Vașile Serdici care-l blestemase pe Maniu în boxa de la Scoala de Război. I se promisese marea, cu sarea, dacă cooperează. A făcut-o ca și col. Stefan Stoica. Dar la comunisti nu există tinere de minte, de aceea ei și urmașii lor, nu au decât o scăpare... să se uite trecutul.

Acum V. Serdici era, ca vai de el, fusese adus pentru un supliment de anchetă... Mai era unul în Jilava, tot pentru supliment de anchetă: Samuil Margulius. Amândoi erau programați să dea o mână de ajutor în cazul Pătrășcanu. Dar ce ajutor mai poți avea de la epave?! Pe duba următoare a fost urcat în direcția -Trei plopi-, via Aiud, iar Margulius spre groapa din curtea bisericii de la Jilava.

Tot în tranzit a trecut și avocatul Pătru Virgil, secretarul lui Constantin Titel Petrescu, un om deosebit care s'a dovedit un caracter, tracasat prin nenumărate anchete dure.

Înainte de a părăsi Jilava amintesc câteva nume ce au condus acest infern și unele din ajutoarele lor care s-au evidențiat în torturi, că de chinuit n-a fost nici unul care să nu o făcă ca o datorie "de serviciu".

Pe data de 1 Aprilie 1948 Jilava a trecut în subordinea ministerului de Interne și sub comanda directorului Loghin Berezovschi fost învățător bucovinean, comunist zicese din ilegalitate și numit pe linie politică aici. Toți care l-au cunoscut ca șef au cuvinte de laudă despre comportamentul lui, din care cauză nu numai că a fost dat afară, dar a făcut și închisoare pentru favorizarea deținuților.

Înlocuitorul lui cu gradul de căpitan, pe nume Nicolae Maromete originar din com. TOPANA jud. Olt, cam la 50 km. Nord dr Slatina. Generalul Victor Dombrowschi l-a angajat ca om de serviciu. După aceea Secretarul primăriei Capitalei, Coconeti refugiat de la Satu Mare l-a ținut de mîna lui până în 1948 când a plecat dant la Jilava, unde a batut cu mîna lui zeci de mii de deținuți până i-a schilodit, pe forte multi, iar câteva sute i-a exterminat.

A avut satisfactia că pe băietii sefilor lui care i-au dat o pâine să mănânce, i-a primit sub ciomagul lui, arătându-și recunoscinta prin tortură, față de Nina Dombrovschi și Victor Coconeti. Nu era numai analfabet ci și gângav, dar tare de mână. A fost ajutat de câteva "cadre" de nădejde, plutonierii: Ilie Ivănică un călău care împreună cu Fătu mai erau și cei ce făceau execuțiile la Valea lea piersicilor (din incinta închisorii), Tot plutonieri pe funcție de călăi erau și Păduraru cu Bărbuică, amândoi neîntrecuți în blestemățiile de a schingiui. În jurul anului 1960 au mai fost scoși afară din pâinea comunistă, Fătu care a ajuns paznic la un spital și Bărbuică care era plasat la cinematograful din fața cimitirului Belu.

### CANALUL MORTII

Pe 18 Noiembrie 1950 am fost duși din Jilava, o sută de condamnați, culcați pe burtă în camioane și urcați într'o dubă la triajul de la formarea trenurilor, de la halta Militari.

În înghesuiala ce a umplut acest vagon printre persoanele cunoscute era lotul nostru (în afară de Ion Bărbuș și Adrian Marino), un alt lot confecționat de securitate sub numele de "Coloana 6" compus din elevii de la liceul Gh. Șincai (colegi ai Tantei Gheorghiu-Dej) și anume, Avram Iancu, Nicolae Dascălu, Nicolae Știrosu, Constantin Ion (zis Nelu Ilfov), Ioniță Nelu, Eugen Părvu, Șuteu și cu profesorii lor, Nicolae Zamfirescu, Grigore Zamfiroiu, Leonida Nicolaide și preotul Nicolae Teodorescu. Era și un grup de 4 CFR-ști, organizația național țărănistă de la Grivita Rosie cu presedintele inginer Constantin Nicolae și funcționarii Pavel Răduț, Ioan Cujbă și Părvulescu.

Drumul a fost un calvar. Norocul ce l-am avut a fost călătoria pe timp de noapte.

Și să scăpasesm de Maromete care ne asigurase un singur drept, între două bățai:

-Bă...bă..., eu vă...vă...a...a...asigur dreptu...dreptu de a...a...mu...muri.

Dimineata am ajuns în gara Basarabi de unde ne jos, sub înjurături și ține aproape banditul, am ajuns să intrăm pe Poarta Albă a infernului de la Canal, fiindcă și aici era un punct de tranzit.

Intrasem în ziua aniversării a patru ani de la furtul vointei naționale. Am fost despărțitii de cei condamnați până la 4 ani inclusiv și ceilalți după amiaza urcați în camioane, am pornit peste câmpii, culcați pe burtă ca să nu vedem peisajul sumbru cu pământul răvășit, voi simțind hârducăturile gropilor de pe drum și praful inhalat.

În sfârșit s'a oprit convoiul mașinilor și am auzit comanda date jos, și ia pe cinci.

După ce am fost numărați de două ori, ne-a dus într'un "salon" de abia terminat și ne-a anunțat că suntem în carantină și nu am fost trecuți în ratia bucatăriei pentru că nu se stia de sosire.

Pe la opt și ceva, după ce se inserase bine s-a ciocănit în geam. S'a deschis fereastra și o voce a întrebat. Cici a venit?

Da am răsuns eu. Așteptati cu fereastra deschisă.

Am recunoscut vocea prietenului mult încercat prin acțiuni riscante, a lui Costică Ionascu.

După vreo 10 minute s'a împins geamul și s'a soptit: luați și împărțiti: Si cei de la fereastră au început să primească... patru pâini mari și opt gamele rase cu fasole de sta lingura dreaptă, ca un băț înfipt.

Pentru noi a fost ca un dar divin, mai ales că am fost și încurajați să fim liniștiți că se vor aranja toate.

Deci, dracul nu era așa de negru precum se zicea-voi cei intrați lăsați ori ce speranțe-

Cei răi au fost copleșiți de solidaritatea făcătorilor de bine și peste tot și în toate împrejurările s'a simțit o mână nevăzută ce încurca planurile celor vânduti satanei.

Colonia Peninsula luase ființă în primăvara anului 1950 și în 7-8 luni se construiseră 8 barăci, tip H fiecare cu câte 4 dormitoare a 80 de persoane. Dar numărul va fi depășit datorită supraaglomerării cu noi "contingente" de condamnați tot în baza art. 209.

La această aniversare a furtului vointei naționale se lucra de zor la finisarea hașului "H" care cuprindea brigăzile 29-32, tocmai se tencuise, am fost mutați acolo deși tencuiala era proaspătă. Eram vreo 30 și am dormit pe niște saltele umplute cu rumegus de paie umede până s-au făcut priciurile. Ne-au dat un brigadier Ioan Sava din Mangalia și ca pontator pe Emanoil Băncescu, tânăr magistrat sibian. La două brigăzi era un spălător cu jghiaburi din tablă zincată, alăturat de camera brigadierilor și normatorilor care dormeau pe paturi individuale.

De curând se începușese canalizarea în colonie și aveam apă în spălător. Lângă fiecare "H" se construise câte un "W.C" cu 4 cabine. Tot lângă hașul nostru se construise Baia coloniei și erau în curs de instalare dușurile. De curiozitate am intrat să văd interiorul băii. Am rămas înmărmurit. Înăuntru era un mort. M'am dus și l-am întrebat pe Costică Ionascu care mai tot timpul era pe lângă noi să ne ajute cu tot felul de ustensile și informații, deoarece printre noi avea mulți cunoscuți de la PNT.

Am aflat că mortul era ziaristul Grigore Malciu, directorul zărilor cotidian Bucurestean arestat pe 31 Martie 1949 împreună cu sora lui Dochia Malciu (trimisă la Mislea) și cu fratele mai mic, Emil Malciu absolvent al Fac. de litere și Filozofie, învinuți că în 1947 au fost prezenți în casa scriitorului Mircea Damian când s'a citit un manifest anticomunist adresat intelectualilor. Fusese condamnat la 7 ani și a murit cu câteva zile mai înainte, iar baia era folosită ca morgă. Fratele lui, Emil se găsea într-o brigadă de construcții, ca zidar și-și petrecea timpul mai mult veghindu-și fratele, de care urma să se despartă cât de curând.

Pentru că sunt la "Canalul morții" menționez întâmplarea tragică povestită de prietenul meu și al lui Radina Remus, sublocotenentul Tiberius Tolescu care mergea în ziua de 17 Noiembrie în cordon cu mai multe brigăzi spre Mamaia. La un moment dat s'a auzit un foc de armă și când s-au uitat au văzut căzut împușcat colegul de armă, sublocotenentul Mircea Magearu. Fusese forțat scos la muncă, deși avea un deranjament stomacal. Pe drum omul s'a dat alături de coloană pentru necesități. Un ostasi din cordon a tras și l-a făcut grămadă. Mircea Magearu fusese condamnat într-o înscenare făcută generalului Georgescu Pion și colonelului Dumitru Sorescu sub denumirea "Valurile Dunării". S'a dovedit că era răzbu-nărea unui subaltern care fusese pentru sustragere de bani. A fost condamnată și soția, Sonia-Margareta Magearu. Am numit întâmplarea tragică pentru că în același timp a murit în închisoarea Văcărești și soția lui Mircea Magearu.

Consternati de această tragedie erau și colegii lui de muncă forțată și de armă, sublocotenentii, în afară de Tiberius Tolescu, pe care i-am întâlnit acolo, în acele zile: Ion Folea din Bicfalău-Covasna (condamnat 8 ani) și Florin Fonea din Gogoși-Dolj care până la urmă va fi omorât de securitate împreună cu Aurel State, un al martir al neamului românesc.

De fapt Peninsula este impropriu denumită colonie. Numele este și se dovedește a fi cel de lagăr de exterminare. Printre nefericiții ce au murit și au luat drumul cimitirului din Valea Neagră amintesc câteva nume reținute: Ticală Vasile din Dragomirești-Mărăteș, căteva nume reținute: Ticală Vasile din Dragomirești-Mărăteș, și doctorul Gheorghe Rednic, Ion Hagiu din Brăila mort pe 2 Septembrie, țărănul 31 Iulie, Eugen Simuleac din Cernăuți mort pe 9 Octombrie, țărănul Alexandru Bege din Gheorghieni și cizmarul Gavrilă Vultur din Frușeni-Mures morți amândoi în aceeași zi de 9 Octombrie 1950, Teodor Balos functionar din Timisoara mort în ziua de Sf. Dumitru și alții, care s-au mai putut depista trecuți printre victimele comunismului.

Să facem cunostință cu vătafii care fortau oamenii la muncă. Comandant era un plutonier Dobrescu, fost hamal în portul Constanța care era mai înțelegător. În schimb locțiitorii politici erau cei ce torturau. Unul se numea Stan iar altul Ion Chineza, om al locului de cpm. Tepes Vodă (de lângă Medgidia) care bătea și coordona munca forțată cu îndemnul "dăi până mori", până într-o zi când finul lui Mircea Cojocarul l-a demascat că purtase cămașă verde în 1940. Si a scăpat lumea de el, dar vor venii alții și mai priminali pe deasupra, cum vom auzi de Chirion. Finul și-a demascat nașul pentru că venea din reeducarea lui Turcanu.

Ca ajutor de comandant a fost adus locotenentul major Gheorghe Cojan, brută, dar și acesta va fi depășit de alți tovarăși. Până atunci a excelat în torturarea doctorului colonel Traian Mihăilescu (fost Directorul Spitalului Militar din București) pentru că a îndrăznit să facă injectie cu penicilină unui deținut grav bolnav, în loc să o păstreze pentru porcii din crescătoria administrației.

În martie 1951 hamalul Dobrescu a fost schimbat cu hamalul Zamfirescu, o figură de halterofil, care bătea rar dar bine, însă pedepsea cu carceră numai în cămășe și zeghe pe timp de iarnă. Poate cu toate că era o matahală, cred că îi era teamă de stărpitura de ofiter politic Chirion, care prin cruzime și diabolism egala pe Liviu Briceag, Nicolae Briceag, Petrache Goiciu, Stefan Coller, Ambrus Coloman, ca să amintesc numai câteva celebrități din promotia lui.

Dar și dintre noi s-au ridicat elemente decăzute, impostori care s'au pus în slujba călăilor de mai sus și prin turnătorii și bătaia deținuților ca și ei, s-au înscris în tagma tortionarilor lui Turcanu, Bogdănescu, Enăchescu, Golimas, cu ei colaborând. Primul care s'au ridicat pe acest piedestal al dezonorei de la înființarea lagărului de exterminare Peninsula, a fost Constantin Cojocarul (fost plutonier), Madan Ion (profesor și teolog), Grama Octavian (din grupul lui Turcanu trimis la Peninsula), Buiuga Vasile (un alt hamal dar deținut și protejat de ceilalți). Aceștia și-au creat rețele de informatori prin brigăzi.

Aceștia au instaurat teroarea permanentă asupra deținuților. Dar nu erau numai ei. Încă peste 20 brigadieri, băteau, fortau la muncă și turnau administrației orice.

Cu astfel de elemente se căuta înfăptuirea canalului. Așa credeau lichelele și oportunistii. Ceilalți ne dam seama că este o aberație această monstruoasă muncă, sugestiv prezentată de A. Ciurunga:

"... Trudind flămânzi de soare și de pâine,  
înjurături și pumni ne-a fost răsplata;  
să facem drum vapoarelor de mâine  
am despiciat Dobrogea, cu lopata..."

Gheorghiu Dej o spusese pe sleau: "Aici e mormântul intelctualității românești."

Iar Albon Augustin, comandantul lucrărilor de la Canal, survo-lând santierele și părându-i-se că nu se lucrează drăcește a cobo-

a coborât cu elicopterul și a venit la noi urlând:

- Bandiților cu gamela să săpați Canalul.

Și după 2 ani a ajuns și el în rândul bandiților, cu finul lui *Borcea*.

Aici avusese dreptate călăul Maromete când s'a repezit înpleti, cindu-i-se limba:

-Tu, tu-tu-tu ai fost socialist Ju-ju-manca. Le-le-nin spunea că dacă are ci-cineva merit fi ridici o sta-sta-tuie. Dacă tră-tră-deză, îl spânzuri de pro-pro-propria lui statute <sup>pe</sup>.

Și Albon cu Borcea trădaseră și au ajuns în <sup>număr</sup> bandiților în Jila, va și erau cât pe aci să fie liștați dacă nu erau scosi de mili-tienii care priveau ce se va întâmpla cu ei.

### MUNCA "Bandiților"

Ca pe vremuri la tăiat sare în ocne, făcută cu tâlhari și crimi-ni, Acum se executa la tăiat piatră sau săpat în pământ uscat de su-reau scânteii când dai cu târnăcopul, care după ploaie devenea cleioș de nu cădea de pe lopată.

Normele erau <sup>mai</sup> mari ca cele ale oamenilor liberi din marea închi-soare. Trei metri cubi săpați și cărați cu roaba la 60 metri, de nis-te schelete ambulante care de abia se țineau pe picioare, desbră-țați, plini de bube (furunculoză) și mâncați de tântari.

Aveai impresia că erau animale deoarece din cauza neputinței și biciuții de brigadierii, își puneau după gât juguri din cârpe să poa-tă ridica povara și cu corpul, pentru a îndeplini norma și a putea primi hrana întreagă și poate un pachet cu alimente de la familie.

Dar norma era greu de îndeplinit și cădeai sub povara încărcă-turii și cnutul zbirilor, deveniți din colegii tăi de suferință.

Pentru a se impulsiona munca au fost aduși peste o sută de tineri dezumanizați de la Pitesti și constituiți în brigăzile studen-tești 13-14 și apoi cu anexele 15 și 16; Un întreg "H".

Intre primii <sup>adversarii cu munca forțată</sup> care după cunostinta mea, au fost: profesorii Bucur Brănescu și Teohari Mihadăș la care s'a adăugat sublocotenentul Remus Radina devenit cel mai consecvent adversar nu numai al munci-cii forțate dar și înversunat apărător al demnității umane în fa-ta barbariei importate din Rusia. Mărturia lui Radina l-a impresi-onat pe academicianul francez de origine română care a scris:

"...este o mare mărturie, încă una vibrantă, simplă și pe bună dreptate și din fericire adevărată, înaltă și brav omenească, care răscumpără josnicia noastră, slăbiciunile noastre: cine își pierde viața o va câștiga... Mă inclin înaintea curajului lui Remus Radi-na și-l invidiez de a fi îndrăznit totul". *(Remus Radina)*

Ajuns la canal străveziu și fără vlagă a fost dat în primire "câinelui roșu", brigadierul Marinovici (fost plutonier major) ca să-l reeduce prin muncă. Dar remus Radina care înfuntase armata co-munistă fiind primul ofiter român care și-a dat demisia din ca-uză furtului voinței naționale, ajuns în fata morții de la Canal, a depus jurământul respectat cu prețul vieții: nu mă voi lăsa pradă fricii și în clipa când voi constata că munca mă ucide, să refuz a mai munci, pentru a fi ucis pe față de tirani.

Epuzat după câteva săptămâni când nu realizase nici jumătate din normă, a refuzat să mai iasă la muncă. Persecutat și reclamat de Marinovici locotenentului Chineza, acesta l-a bătut crunt. Și a refu-zat în continuare munca. Era dus de brate pe santier iar acolo unde epuzat se culca pe pământ iar seara era readus tot de brate.

Torturile erau continui si cele 5 carcere din "coasta" administratiei si ele gemeau de oameni bolnavi ce nu puteau iesi la munca. La infirmerie erau doi doctori care mai degraba s'ar fi facut securisti. Unul Serbanescu de la Buzău, fost prefect (nu doctor) sub comunisti si colegul lui Eugen Suroiu care asculta ordinul lui Chirion, nu inima bolnavului, până ce au ajuns <sup>la Valul lui Meneu</sup> si adevărați slujitori ai medicinii ca Traian Mihăilescu, Stefan Brândusoiu, Achile Sarry si alții.

In această perioadă brigada 31 la care eram încadrat era folosită ca ajutoare pe șantierele de constructii. Eu mergeam pe unul nou înfiintat denumit "Astralita" si împreună cu Constantin Ionașcu, care era cunoscut ca "argintul viu" folositor peste tot si pentru toti, am discutat că nu trebuie uitati cei chinuiti pe santiere. Atunci am căzut de acord si prin concursul lui Sergiu Macarie am obținut câte o listă cu oamenii, pe brigăzi, care lucrau la Peninsula si introduse în borcane (procurate de la civili), numai noi doi le-am îngropat la fundatia picioarelor de beton pe care se ridica esafodajul picioarelor metalice ale barăcilor. Peste doi ani acelaș lucru l-am făcut si la Fabrica de la Năvodari, pe care o construiam.

In lagărul Peninsula la acest sfârșit de an 1950, pentru a înfricoșa si mai mult oamenii, s'au înfiintat două brigăzi de pedepșiti, una condusă de Neagu Teodor (plutonier de jandarmi) si alta de Zubrinski Pavel (alt plutonier major). Acestuia din urmă i s-au dat preoții din colonie, indiferent de rit, chiar si pe adventiști. Brigada lor era alături de a noastră și dimineața erau scoși cu o oră înainte de deșteptare si auzem făcându-se instrucție cu ei, alergări, culcări chiar în noroi si după aceea erau auși la lucru. La conducere s-au perindat brigadierii, normatorii si sefi de echipă folositi ca torsionari ca Burculeț Viorel, Mețeșan, Laitin Dănilă, Ion Sabadag, Vasile Blănaru zis Flamură. Munca acestor preoți era grea, la pământ cu roaba si timp de 10-12 ore.

O altă brigadă torturată era cea condusă de Matei Vasile, dintre zbirii coloniei. Normator avea pe prof. universitar Golimas Aurel care era ochiul lui Chirion. Pentru merite "deosebite" a fost înălțat în functia de brigadier. Aici erau repartizati cei cu pedepse între 7-10 ani. In această brigadă l-a racolat ca informator pentru Chirion, pe scriitorul Vasile Blănaru zis Flamură. Si tot Golimas l-a propus pe Iosif Florescu ca informator si pe Sferdeanu si... Tot la această brigadă a fost repartizat Bulz Gheorghe venit cu un lot proaspăt. L-am recunoscut într'un grup când venea de pe santier. L-am oprit si fată de ceilalți l-am întrebat: Mă cunoști domnule maior.

Nu mi-a răspun erenervat. Cum măi Gheorghe nu mă mai ții minte de când am fost colegi în căminul Matei Voievod, când ai venit să mă arestezi după 6 Martie de la Căminul Venus, când în Iulie 1947 m-ai bătut, când lui Ciacu i-a rupt buza, când ai înscenat procesul cu prietenul tău Ion Bărbus si ne-ai spus că nu vom mai iesi din puscărie? Acum ai ajuns coleg cu noi?

Toată lumea din jur rămăsese mută. A plecat si m-am luat după el, intrând în baracă le-am spus celor ce erau acolo, cine este acest coleg al lor.

N-a mai putut suporta atmosfera, i-a cerut lui Chirion să-l trimită la închisoare. Ajuns la Aiud s'a sinucis aruncându-se în casa scării, după ce înebunise și striga: Eu sunt Dumnezeu.

Pentru a nu se creea legături între deținuți se obișnuia la 5-6 luni să se facă noi repartitii. Asa s'a făcut că începutul anului 1951 m'a găsit în brigada plutonierului Agarici <sup>Marișor</sup> condamnat într'un lot național tărănesc legat de ing. Marius Rusu. Dar la Peninsula se reprofilase în meseria de agent al lui Chirion și prigonitor al celor ce nu puteau să-și îndeplinească norma. Ca ajutoare în privința îndeplinirii obligațiilor administrației avea în primul rând doi studenți din echipele studentesti ale lui Turcanu. Unul era cum-va natul lui Ovidiu Juverdeanu, celălalt Gheorghe Marian obținuti cu avizul ofiterului politic și pe care-i pusese ca sefi de echipă. Se lucra la pământ, la noua Stâncă- unde se călătorea cu trenul. Desigur nu puteam să-și îndeplinească norma ceea ce a dus la sancționarea cu pierderea "dreptului" la Pachet și scrisoare către familie. Lucram de unul singur ca să nu periclitez "drepturile" altuia. Spre sfârșitul lui Martie Agarici <sup>Marișor</sup> a anunțat că brigada se va muta cu lucru la Mamaia, la încărcat vagoneti. Bucurie pe reeducați și pe oamenii brigadierului. Numai lipoveanul Ion Drăgulșchi a făcut remarcă dojenitoare:

-Vă bucurați voi că n'o să mai împingeti la roabă..dar dacă aveți roaba în mână și mintea în cap, ati putea să o duceți mai bine. La Mamaia o să aveți Diselul în cap, care fluera într'una și o să vedeti ce-o să pățim.

Eu deja avusesem probleme cu sănătatea. Pe lângă un icter mă supăra și inima. În sfârșitul lui Noiembrie venise de la Ajud un lot în care se aflau doi doctori: Ion Simionescu (un nume de generație "22" și asta spune foarte mult) și col. dr. Traian Mihăilescu. Pe primul l'a aruncat la roabă, pe celălalt l'a trimis la infirmerie. M-am dus la consultație. După ce a văzut că se diminuează gălbeneala mi-a atras atenția că am nevoie de liniște și prudență. Cu medicamente nu mă putea ajuta.

-Pe paturile infirmeriei așteaptă mulți medicamentele savatoare. Nu le avem. Salvează-te cum poți, până vom fi și noi în stare să facem ceva. Protejează-ți inima cum poți..

Și atunci am hotărât că norma de lucru să mi-o fixez singur. Atitudinea m-a pus în conflict cu brigadierul care mi-a diminuat porția de mâncare. Și nu eram singurul și pe acest câmp de exterminare erau cu sutele.

În acea primăvară s'a petrecut un caz "senzational". Brigada lui Teodor Neagu lucra la Mamaia și era formată mai mult din elevi. Printre ei se afla un băcăoan intrat la 17 ani și fusese "frământat" cu cismele securistilor și apoi cu ciomegele lui Petrache Goiciu. Când s'a deschis Canalul acest Alexandru Coșereanu era "tocmai bun de muncă". Un schelet "înfășurat" într'o piele, cu răni nevindecate și-a făcut apariția la Peninsula. L-au luat în primire mai mulți. A trecut pe la brigadieri ca Bălă, Țoropu... și totți îl aruncau că le scădea producția. L-a luat Neagu să scoată untul din el, cum se lauda. Și la dus la Mamaia.

Diselul suiera si Neagu urla: Dăi până mori, grăbește banditul; Alexandru Coșereanu, a auzit cum injura pe oameni, cum îi ciomașea și amenința cu pachetele, scrisorile...

Băiatul și-a făcut socoteala... în aceste condiții mor și de ce să mor singur, când încă mai am încă putere... să omor unul, doi, din călăii care ne schingiuiesc.

A gândit și și-a zis: Gata... mâine acționez...? Dar a doua zi iar i se diminuea rația de mâncare. A doua zi lăsa pe poimăine, dar puterile i se diminueau.

De când venise muncea cu jumătate de rație... de vorbit nu vorbea cu nimeni... nu de frică... dar vorba nu folosea la nimic, era nevoie de acțiune.

Era epuizat, iar mâinile îi erau crăpate până la os. Unealta n' o mai putea strânge.

-Dacă nu mă hotărâsc astăzi, mâine e prea târziu.  
Sta pe taluz la Mamaia rezemat în rangă...Vedea cum oamenii că-  
deau în fund cu lopata plină...nu mai aveau putere s'o asvârle. În  
el toată fiinta a început să clocotească...

Neagu l-a văzut și s'a îndreptat spre acest schelet proptit...  
Când a văzut că Diselul pleacă șuerând și'n vagoneti ar mai fi  
încăput câteva lopeți...aruncate în fugă...a întors capul și a ur-  
lat: Dăi până mori...și Cosereanu n'a mai văzut nimic în fața o-  
chilor. A ridicat ranga adunându-și toată puterea și a coborît-o  
cu sete deasupra capului. O fracțiune și brigadierul Neagu s'a în-  
tors...spre norocul lui.

Ranga i-a sters ureche, a căzut pe umăr și l-a făcut grămadă;

Sus pe taluz garda înlemnise și nu le venea să creadă.

Un șef de echipă de-al lui Neagu s'a repezit strigând la Cose-  
reanu: te omor...

În acel moment rafalele puștilor mitralieră au început să la-  
tre. Șantierul s'a blocat. Toți au amuțit cu burțile la pământ.

Numai Cosereanu a coborît liniștit și s'a îndreptat spre bara-  
ca de lemn în care se reparau uneltele. Dulgherul, un macedonean, îl  
aștepta în ușă și îi spuse:

-Bravo, dar acum să vedem ce te așteaptă.

Coșereanu a intrat în baracă și a pus mâna pe o bardă și s'a  
retras într'un colț.

Seful gărzii cu câțiva ostași au fost cât ai clipi la ușa bară-  
cii și au început să strige:  
Bandidule dă barda...faci instigare pe șantier?

-Nu stau de vorbă decât cu procurorul, a răspuns Coșereanu.

Nimeni nu avea corajul să intre în baracă. Seful gărzii chiamă  
pe brigadieri și ordonă începerea lucrului. Se apropie între timp  
un locotenent major...Coșereanu dă barda și în acel moment este  
apucat de cap, de zdreanța de haină ce-i acoperea scheletul și tâ-  
rit afară cu picioaren înfund. Capul și corpul încep să-i fie bombar-  
date cu ...orice cădea la îndemână. Coșereanu închide ochii și lăsa  
capul în jos. E trântit la pământ și juțat în picioare, frământat...

Seful gărzii e cel mai fioros, înjură, lovește, strigă: bandidul  
nu vrea să muncească..

Sosește un camion cu ostași pentru întărirea pazei și din el  
coboară un locotenent major. A sunat adunarea șantierului și pe Co-  
sereanu l-a așezat în picioare pe un mușuroi de pământ ca să poa-  
tă fi văzut de toată lumea:

Uitati-vă la el. La toți vi se vor tăia pachetele, fiindcă nu l-  
ați demascat! Și adresându-se lui Cosereanu:

-Uite; măi băiete, eu te execut, și scoate pistolul.

Coșereanu și-a scos căciula și privindu-l fix în ochi pe călău  
i-a zis: Trage bine!

Ofițerul schimbând glasul i s-a adresat:

-Mă băiete vrei să mori aici?

-Da, fu răspunsul prompt. Nu mai pot suporta. Nu vreau și nu pot  
să muncesc. Eu trebuie să mor azi decât să mă omorîți voi mâine. Ați  
pus la cale un infern...Nu se mai poate trăi...

Înfășurat în sârmă ghimpată ca pe un buștean și apucat de cap  
și de picioare a fost aruncat pe platforma unui camion care peste  
hăroape a fugit cu el în lagărul de exterminare să-l ducă plocon  
lui Chirion.

Desfășurat din sârmă este împins în biroul politicului. Desbră-  
cat, rămas numai în pantaloni, aștepta să înceapă biciuirea oaselor.  
Pielea îi sângera, era deja pleșnită din cauza sârmei ghimpată...

Chirion iese afară chemat de comandant...Doctorul deținut, Tra-



ian Mihăilescu, deschide usa și mai mult în șoaptă i se adresează:  
 -Ce trebuie să fac pentru dumneata?  
 Nu vedeti că am 40 kg. și nu mai pot munci, a răspuns arătarea.  
 Brusc intră Chirion și i se adresează doctorului, Ce are?... (Aș  
 teptând ca acesta să răspundă că este sănătos).  
 Doctorul Traian Mihăilescu, se uită îngrozit la victimă, și în-  
 cearcă imposibilul, răspunzându-i:  
 -E un cadavru... trebuie să-l iau la infirmerie, să-l consult, ca  
 să pot într'adevăr să-i pun diagnosticul...  
 -Ia-l! a răspuns "Quasimodo", cum era poreclit ofițerul politic.

Coșereanu a stat o zi pe pat fără să facă nimic. Era prima zi de când sosise în lagăr și nu iesise nici la corvoadă, nici la nu-  
 mărătoare. Dar asta a fost și ultima.

A doua zi scos din infirmerie a intrat la carceră pentru trei săptămâni. În ghereta de 70 x 70, lângă administrație, nu se putea sta decât țeapăn. Dacă te întorceai în diagonală mai puteai îndoi puțin genunchi. Mâncare o jumătate de rație, de fapt așa cum trăise de când sosise pe acest pământ al "făgăduinței conditionalului".

Intr'o zi ușa se deschise și Chirion se adresă unui deținut de lângă el: Șisule, îl ei la tine la mecanici!

.....  
 În plină vară, pe o zi toridă a fost urcat într'un vagon dubă încărcat DE NU MAI Găseai loc nici în picioare și trimis în infernul de la Gherla...

#### Brigăzi de muncă mai ușoară.

Paralel cu lucrările "faraonice" de despăcurarea Dobrogei pentru croirea celui de al patrulea brat al Dunării se ridicau unele construcții de adăpostirea muncitorilor și administrațiilor de mâine ale Canalului, sau de reparații a utilajelor și pe parcurs s'a ivit necesitatea măcinării pietrii pentru consolidarea drumurilor și a fasonării muntelui de piatră de la Ovidiu, pentru ridicarea vestifului stadion de la Constanța.

Fiind destulă mână de lucru s-au format niște brigăzi de muncitori denumite mai ușoare. Acestea au fost o oază salvatoare în acest infernal ocean de durere și chin. În primul rând datorită unor ingineri de excepție s'a ușurat munca, după aceia s'au putut salva elemente de valoare supuse exterminării și cel mai important lucru pentru deținutii politici a fost legătura cu exteriorul prin dirigenții de santier care în general și-au dat seama de valoarea materialului "uman" pus la dispoziție. Prin ei s'au putut tine la curent cei programați exterminării, cu informațiile situației internaționale și legături cu familiile pentru primirea de medicamente ce au salvat pe mulți de la moartea sigură la care erau programați.

Printre aceste brigăzi speciale erau:

Brigada de construcții condusă de Dumitru Dobrescu având ca normator pe Mircea Calistru.

Brigada de zidari-construcții condusă de Marius Petrini și normator pe Sergiu Macarie.

Brigada de mecanici sub conducerea lui Ion Dumitrache și apoi a lui Traian Șisău, ca normator Dumitru Mitrea (informatoru lui Chirion).

Brigada cioplitorilor în piatră condusă de Pop Grigore(?).